

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita Ioannis Berchmanni Flandro-Belgæ Religiosi
Societatis Iesv**

Cepari, Virgilio

Antverpiæ, 1630

Inuocantibus se castitatis se custodem præbet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46083](#)

cula castitatis suppetias venit. Etenim sacerdotium Religiosorumque hominum, cuiuscumque ordinis aut sexus, plurimi Angelicam eius puritate cognitam, cum in grauissima castitatis discrimina subinde incidissent, ne quidquam fese illis explicare conati; eius tandem ope inuocata, remedium inuenere, libidinum suarum ignibus repente velut aqua effusa extinctis. Postea verò, ad illustrandam Dei eiusque seruuli Ioannis gloriam, accepta beneficia apud varios nostrum professi, testandae gratitudinis ergo, aut per se ipsi, aut per alios votivas memoriæ tabulas, atque anathemata monumento eius suspendere, perpetuam deinde veneratione religioneque castissimum Iuuenem prosecuti: ut videatur profecto beatissima Virgo hunc seruum suum ac filium non modo viuum prærogatus, sed & mortuum prodigijs ornare voluisse. Ioanni, ad asperendam subducendamque longissime innocentiam suam, ab omni noxa seu aduersus leges Religionis seu Precepta seu Consilia diuina (vti diximus ab eo propositum fuisse) extra singulare Dei præsidium, haec quinque præterea res auxilio fuere: Comoda bonaque natura; ordinata viuendi ratio; linguæ custodia; usus examinis; diei denique unius mensis quolibet, ad res animi sui excutiendas disponendasque vacatio: quæ res

F 5

omnes

omnes ab eiusdem præsidio gratiæ nasceban-
tur. In primis ad res administrandas maximi
refert bona præditum esse naturâ , præcipue
id conductit ad formandos mores, vitamque
cum virtute instituendam . At caussæ , cur
homines difficulter admodum peccata la-
pſusque omnes euitare possint, ex ferè sunt:
quod in humanorum corporum tempera-
tione non semper inter se congruunt ea ex
quibus ipsa constant, sed plerumque inæqua-
li mixtione redundat aut bilis, aut pituita, aut
sanguis, aut melancholia: quas ob res & in ea
vitia homines procliviùs incidunt, in quæ su-
perantis humoris impetu violentius impel-
luntur. Atque hinc yñu venit, cùm casus ali-
quis inciderit, repente ut concitetur, erum-
patque appetitus, qui nullo rationis expecta-
to imperio, eam anteuerat, ac vi etiam per
iniuriam subigat libidini suæ. At in fabrican-
do compingendoque Ioannis corpore, cx-
lum ipsum atque elementa, natura quoque &
gratia (ut omni ex parte quam perfectissi-
mum esset) videntur consensisse. Etenim tam
iusta erat mixtionis proportio, ut in eius
temperatione partes nullæ dissidentirent. Cre-
deres humorum portiones æquis libræ lanci-
bus fuisse admensas, ita nullius præ altero
vis, præterquam sanguinis modicæ, domina-
batur.

Quo-

Quoniam verò affectiones animi natura-
liter constitutioni corporis obsequuntur ac
parent, ex eaque harum operatio motusque
omnis pendet, quamdiu videlicet animus hīc
corpori hæret affixus; cùm natura Ioanni
corpus præstantissimā temperatione compa-
ctum finxerit, affectiones quoque motiones-
que omnes in animo eius moderatissimæ ex-
stitere. Ille igitur, & diuinā ope nixus, & sui
vigilantissimā custodiā septus, haud diffi-
culter prouidere poterat (vti faciebat) ne ap-
petitiones vllæ rationem præuerterent, aut
tenebras offunderent, aut alieno tempore,
aut vehementius quàm ratio permitteret, tu-
multuarentur. Atque ad hunc modum per-
petuò carnem spiritui, corpus animo, sensus
cupiditatesque rationi subiecit; prorsus vt
absque seditione ac contentionibus, pacem
incundissimam huic suo bene temperato
regno confirmarit. Hinc præclara quædam
illi nascebantur ornamenta, quæ cùm in eo
eniterent, non amabilem magis quàm mira-
bilem omnibus efficiebant. In primis perpe-
tua illa alacritas, tranquillitasque animi, cum
internā pace coniuncta, quæ ex oculis eius
atque ore toto elucebat, prodebatque sese
constanti ac numquam intermissâ hilaritate
vultus, modestoque oris risu. Deinde idem
ille morum tenor expers mutationis, nullo

vinquam

vmquam ullius motionis, turbationis, affectionisque concitatae signo interruptus. Denique iugis illa affluentia numquam satis laudatae laetitiae spiritualis, quam tanti fecere semper Viri sancti, commendaruntque perfectioris vitae Magistri; ut pote quae arguat puritatem excellentem animi; fastidium quoddam ac nauseam rerum caducarum; vacuitatem appetituum; gratiae diuinae ac rationis in omnes affectus, motusque animi perfectum dominatum. Interrogatus quandoque *Alexandro Rimbal.* ab eiusdem secum cubiculi contubernali, percepissetne aliquando vel sensum leuissimum nascentis in se tristitiae, seu melancholiae; Ego, respondit, quid rei melancholia sit, aut melancholicum esse quid sit, nescio. nempe haud meminerat, se umquam, quid id esset, fuisse expertum. Et auditâ semel Rectoris domesticâ adhortatione, docentis, quantum Religioso homini noceret tristitia, utque mater esset ac nutrix temptationum omnium; ipse in colloquio saepius ea damna cum execratione celebrabat, subiiciebatque, se vsu quidem id non didicisse, sed auctoritate Rectoris ita affirmantis; cetera, per Dei gratiam, numquam expertum. Et sane felix ille Ioannis animus haud obscure indicabat, se mortali hac in vita gustum quemdam præcipere æternæ felicitatis, ac pignore illo sequituræ